

# Latweefchu Uwiſeß.

Nr. 53. Zettortdeenâ zimâ Dezember 1836.

## J a u n a ſ i n n a.

Wirsgallè, 23ſchâ Dezember 1836. Ar wezza gadda gallu irr diwi zilweki muhsu draudſè mirruſchi tabdâ nahwè kaſ mums ſchinni mallâ jau gluſchi ſweſcha leeta bij paliffuſi, prohti ar bakkehîm, melnahm it negantahm zilweku bakkehîm. Schi breeſnigi lippiga ſehrga gan buhs ar ſchkuhtneefcem no kahdas kaiminu draudſes ſchurpu eewilkuſſes; jo pee mums tohp wiſß un it zeeti tâ darrihts, tâ augſta ſemmes waldiſchana dehl bakkehîm parwehl, un wiſſus behrnus ſchè tndat paſchâ jaunumâ pohte ar glahſchanas jeb fargafchanaſ (gohwju) bakkehîm, un par to diwreiſ par gaddu ſinnu dohdam uſ peederrigu bakku teefu. Tapat nu arridſan abbi muhsu mirroni kaſ bij weffeligi priſchi zilweki, weens ſeeowneekß 27 gaddus wezß, ohtrß puiffß 18 gadd. wezß — abbi pohſeti bijuſchi behrnü deenâs ar fargafchanaſ bakkehîm. Bet to wairs ne ſinn, woi teem tobrihd kad winnus pohſteja, fargafchanaſ bakkes arri pareiſi peelippe un labbi iſauge. Warr buht ka tâ ne bij — un tad naw brihnus, ka pohſta zilweku bakkes tohs aiſnehme ittin par ſohdibu un nelaimi. Bet arri daudſeem, kahdeem pakuhſtreem woi pahrgudreem par draufmu un mahzibu: lai ne ſchehlo zellu un ohtru ſtaigafchanaſ uſ muſſſchu woi uſ dakteru kaſ behrnus pohſtejiſ, un lai tam rahda, arrig un kâ pohſtetam behrninam bakkes lippuſchâs un iſauguſchâs. Kad pareiſi naw un kâ peenahkâhs, (ko iſmahziti ween labbi proht un ſinn), tad bakkes ohtrâ reiſè leekamaſ. Kad to ne darra, tad pirna pohſteſchana gluſchi par weltu, un neko ne palibß prett zilweku bakkehîm kad ſchahß no nejauſchi uſeet. — To nu deemiſchehl ſchêpat dabbujam redſeht, gan ar aſſarahm; un ta-

pehz arri ſcho ſinnu dohdam ar mißlu prahtu, lai zitti fargahß, un darra kâ peenahkâhs.

Schulz,

Wirsgalles wezzais mahzitais.

## A t b i l d e.

Zelgawas rihta-mahzitais, Latweefchu Uwiſſchu rakſtu ſagahdatais pee mums, gribbejiſ manni neween itt ſmuſſi zaur ſohbeem wilkt un par ſmeeklu darriht, bet arridſan itt kâ eenaidu mannim ar Latweeſcheem zelt, kad wiſſſch ſakka: „Eß effus Zuhſu firdim itt kâ ar aſchu arkli uſbrauziſ wirſü.“ Nur wiſſſch to atraddiſ, to eß ne prohtu, lai Deewß to ſinn. Par wiſſu to leetu ne gribbu karru par to zelt ar winnu. Woi man, kâ wiſſeem kriſticeem zilweſeem, naw jau deewßgan karra jaturra ar ſewi paſchu? Woi mahzitajeem, kaſ gribb uſtizziſ buht, naw deewßgan karra prett launeem un ſiſkteem jaturra? Deewßgan. — Ko tad wehl par tahdahm jo maſahm leetahm ſtrihdetumeeß? Lai ſchahds karſch paleek noht. —

Lai ſmeijahß, kam tiht ſmeetees. Bet taß man irr jaſakka: Ka eß neweenu eſimu gribbejiſ aiſtiſt, ne gudru ne mulku, ne labbu ne launu, ar to, ko rakſtiju un kaß Nr. 46 irr atrohnams: neweenam eſimu gribbejiſ ar arflu, ne wehl ar aſchu arflu uſbraukt. Ko gribbeju, to wehl gaiſchaki tei gribbu fazziht, lai man ne zellahß wehl kahds prettineekß. — Eß ar preezigu firdi gribbeju doht to jaunu ſwehtu ſinnu. Manâ prahtâ ſtahweja tee ſwehti augli, ko mahzitaja ammatß warr paſtrahdaht. Manâ firdß pee tahdahm dohmahm greeſahß uſ peeminnu no itt retti brangeem mahzitajeem. Weens no teem tiſt

ihſa laika preeſch taſs eewefchanas, no kurras ſinnu dohmju, bija nomirris. Un taſ bija mans miſlais wezzais draugs Hillner, fo ka tehwu eſnu miſlejis. No winna eefſch muhſu Awifehm wehl ta naw runnahts, ka es dohmaju, ka tam par gohdu jaruma. Es to gadda eefahkuma gribbeju darriht, bet manna ſirds bija behdu un gruhſibas pilna, un ta taſ man pa galwu gahje. Nu taſ, kaſ bija aiſmirſis, man prahta ſchahwahs: un ar ſirds preeku miſtam nelaikim gribbeju pahru wahrduſ par gohdu runnaht: un te warreju arridſan pee-minneht miſlu brangu wezzu tehwu Conradi, fo es arri tik lohti eſnu miſlejis — warreja arri winna gohdu flaweht, to gohdu iſteikt, fo prett winnu ſirdi turru: un tad arri warreju wahrduſ no nelaika Loſkiel peelikt, fo es ne eſnu paſinnis, jo wiſch gaddu preeſch mannas dſimſchanas nomirris, tapehz arri tik kai fakku, kurra flawa lohti leela. To dſirdeju wehl, kad ſcheit atnahju us Zuffumi, no reeteem miſleem firmgalweem. Te man prahta ſchahwahs, fo laſſiſu preeſch kahdeem 20 gaddem, kaſ rakſihts no weena Wahzſemmes mahzitaja, kaſ lohti brangs un gudrs wihrs, taggad Pruhſchu Kehnina pills = mahzitaſ, Strauſe. Tam bijuſchi weena mahzitaju muſſcha, kur eefahkuma par mahzitaju biſis, tahdas bildes no teem, kaſ tur preeſch winna mahziuſchi. Nu wiſch rakſta, ka uſſkattoht us tahin wiſch daſchuireis itt lohti ſlipri-nahts manniſees us ſawa ſwehta darba. Kad tahds wihrs to teiz, tad es, maſinais prett winnu, dohmaju, ka neko launu eſnu darriſis, neſt arridſan apſmeijama leeta, kad es fazziju, labbi buhtu, ka tahdas bildes raſtohs mahzi-taju muſſchaſ. Jau arri gan ſimaju, ka wiſſas draudſes ne ſkrees, to darriht, kaut arri neweens ne gribbejis ſineeklu wahrduſ no ta rakſiht. —

Kaſ ne gribb launu darriht un runnaht, taſ irr weenumehr drohſch. Ta paldeews Deewam es taggad.

Taſ padobins, fo Zalgawas rihta = mahzi-taiſ, us beigahm no ſawa iſſineefchanas

rakſta dohd, par rekruhſchu dwehfeles kohpſchannu fo apgahdaht, taſ irr lohti labſ. Brangi buhtu, ka winneem tahdu ſwehtu paligu warretum lihſ doht, ka Widſemmes mahzitaji ſpreeduſchi to darriht (teem walkas irr pee ſawas ſpreefchanas). Pee tahda darba labpraht arri gribbu, ja kaſ to pagehre, peepalihdſeht no mannas puffes, zik warru: jo es no ſcha padohma turru, to itt fo wehrtu eſſam, pateſi labbu, kaut arri daſch fazzitu, ka ſaldatam no Latweefchu kahrtas tur, kur taggad dſiſwo, Deewſgan labbi flahjahs.

Elverfeldt.

1. Peetizzigs arraja wihrs.

Nu nemſchu ſawu reppinu;  
Un peebahſſichu piſpinu;  
Us mahjahm jawedd arlis man,  
Wij kehwei nudeen gruhji gan!

Kad kehniſch teeſa kehſch un ſpreed  
Woi meddidams pa meſcheem breed,  
Warr buht tad arri mazzinu  
Wiſch panemm peebahſ piſpinu.

Tam tomehr ne par preeku kuhp;  
Jo leelas lectas kaſ tam ruhþ;  
Un ſelta krohnis ſunags warr buht,  
Naw ſalma = zeppurit — bet gruh!

Tam kabbata gan naudas daubſ,  
Bet barrojamu arri kaudſ! —  
Kur auſis greefch tur winnam ſubſ.  
Woi wiſſus pildiht warr kaſ kuhſ? —

Kaut arri ſchehlo, farga, dohd  
Un walda weenumehr par gohd,  
Jau dohma: nu ſcham paldees kluhſ,  
Wehl nemeerigu Deewgan buhs! —

6.  
Kad farga = leelſtungs kauſchannu  
Pabeidſis, al ar puhlinu;  
Gan panemm arri tad mazzinu  
Un peebahſch ſewom piſpinu.

7. Woi ihsti gan pee firds tam eet? —  
 Wimsch wiffur wainas dsird tai weef.  
 Raut gudri kahwees, firdigi,  
 Neeuens to swehtih's preezigi. —

8.

Saschanti elsch un mirreji!  
 Kur rahdabs, flau tur lahdeji;  
 Te saldats aff'nis iswalstabs,  
 Dur leesmiäs sabegg mahjinäs.

9.

Ar prezzes smaggu wefumu  
 Tur kohpmans brauz par leelzettu;  
 Tas arri iswelf mazzinu  
 Gribb smehtekt kahdu pihpinu.

10.

Tew ne smeck gahrdi arridsan,  
 Epeesch tewi, wihriu! ruhpas gan!  
 Du rehkinadams pahrdohma  
 Zik peluht warri leelumä.

11.

Woi selta deesgan tew wehl nau?  
 Fau smaggi makki plihst; un rau  
 So irr, jo gribbi wairak wehl;  
 Kur tahdam pihpe! deewamschek!

12.

Lai Deewam gobbs! man labbi derr  
 Un eet pee firds; — jo Deews atswerr  
 Ar augleem mannu puhliu,  
 Ter swehtih's mannu druwiau.

13.

Wehl zittu maksu Unnia  
 Man dohd, kas gaid jar mahjinä  
 Ar putru blohd' — un behrniai  
 Ar mannim strebbehs preezigi.

14.

Wehl ohtru pihpiht bahschohs  
 — Ar fawejeem es preezafchohs!  
 Kam taisna firds un meeriga  
 Wiss eet pee firds fo eebauba.

R. S — 3.

**P a t e i z i b a.**

Ar scho Nri. peezpadesmitais gabda gah-  
 juns muhsu Awisehm beidsabs. Ne warru to-  
 palaist, bes ka druzin ar Juns mihli lass-  
 taji pahr to kas irr bijis aprunnatohs. Ne

sinu, woi buhseet ar meeru, bet kas muhsu  
 awises lassa, un tahs turr, tohs peeskaitu pee  
 faweem labbeem pasihstameem. Tahdeem mehds  
 isfaziht, ka mums klahjees. Pehz tam tad  
 arri Juns to isteikschu, zerredams Juns pa-  
 tiks dsirdeht, ka mannim bijis. Mannahm  
 lappinahm bij japaneff labbas ir kaunas dee-  
 nas; tahs schinni gadda irr grohsijuschees pehz  
 gaifa. Schogadd pehz jauna gadda bij labba  
 seema, bij warrens zelsch — un mannim  
 nahze peepalihdsiba pa pilnam. Mikhlais  
 tehws, wezzais Birsgalles mahzitais muhs  
 ne atstahja, baggatigi muhs apdahwinaja.  
 Meschohtnes, Dalbu mahzitais bij kohpigi  
 muhsu lappinas ar jankahm pamahzischanahm  
 ispuschtoht. Prett leeldeenas im pehz schi  
 laika arri ne neeka ne kaiteja. Bet kad bij  
 nejauks laiks ruddeni — bads, fakki tihri un  
 skaidri bads bij brihscham mannam awisehm.  
 Gan esinu luhdsees scheit un tur, mannam  
 kaiminam dewe, man ne ka! Zawahm beh-  
 dahm! Neds nu taiffjabs falt, un Wentes-  
 pils, Nerretas, Mhrlawas, Birschumuischas,  
 Zuffumes mahzitaji israhdija mannim labbu  
 praktu. Anfs Leitan, mihlsch rakstitalis  
 muhs ne atstahje, bet Lieventhal un Dieting  
 winnu simes muhsu Awises schinni gadda  
 aplam ne atrohn! Japateiz par wiffu, ka irr  
 bijis. Deews paliga nahzis pee gaifa un pee  
 awisehm. Schodeen gan seema bailiga, lihst,  
 puttene, uhdens teff no passpahrehm, —  
 un fo leegtees? Juh's jaw paschi redsat un  
 lassat, ka mannim irr tai beidsama Nri.  
 Janemm ir ta par labbu. Kas buhs man-  
 nim gaidams, nahfoscha gadda? Woi buhs  
 wairak lassitaju mannam awisehm? Woi  
 dabbuschu tad kahdu pateizibas grahamu,  
 jeb woi tikveen tahdas, kas raksta: tas naw  
 labbi un tas man ne patihf, tas ne geld u.  
 t. j. pr. Man schkeet, nahfoscha gadda man  
 jo labbi laimefees. Manna feschu schim  
 brihscham ar jankahm leetahm pilna, un tee  
 rakstitali kas lihds palihdschuschu teem paliks  
 firds weetina, fur warreschu ar luhgschanu  
 eelihst, un fur luhgschanu peenems un tuk-

schu ne isfubtihs. Deems tas Kungs lai irr ar mums wisseem!

W. Pantenius,  
Jelgawā rihā mahzītāis un Latweeschu awischu apgahdatais.

**Teesas fluddinafchanae.**

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pēe ta Sehmes fainneeka Kalniņu Ernesta buhtu, pahr kuru mantu konkurse spreesīa, tohp usāizinati, lihds 16tu Janwar 1837, pēe saudefchanas sawas teefas pēe Schloffenbekkes pagasta teefas pēetēittees.

Schloffenbekkes pagasta teefa, tai 5tā Dezember 1836. I

(Nr. 213.) ††† Janne Lahze, pagasta wezzakais.  
G. C. Blindreich, pagasta teefas ffrīhweris.

Wissi tee, kam kahdas prassischanas pēe teem Lambertamuischas fainneekēem Kuhlu Jehkaba Strautneeka, Kalneeku Zahna Strauscha, Kairu Mikkela Zehrauda un Kuntschu Jurga Zeefura buhtu, pahr kuru mantu konkurse spreesīa, tohp usāizinati, lihds 1mu Janwar 1837 pēe schihs pagasta teefas pēetēittees.

Lambertamuischas pagasta teefa, tai 5tā Dezember 1836. I

(Nr. 129.) ††† Mikkel Zelms, pagasta wezzakais.  
R. Bres, pagasta teefas ffrīhweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas pēe teem Schloffenbekkes fainneekēem, Kaufneeku Mikkela, Klinku Jehkaba, Slaweeu Jehkaba, Behrschkalleju Anfa, Lihnu Tohma, Krastinu Jeh-

kaba, Preeku Swihtu Mikkela un Kalku Swihtu Janna buhtu, pahr kuru mantu konkurse spreesīa, tohp usāizinati, lihds 23schu Janwar 1837 pēe saudefchanas sawas teefas pēe Schloffenbekkes pagasta teefas pēetēittees.

Schloffenbekkes pagasta teefa, tai 10tā Dezember 1836. I

(Nr. 217.) ††† Janne Lahze, pagasta wezzakais.  
G. C. Blindreich, pagasta teefas ffrīhweris.

**Zittas fluddinafchanae.**

Iitin labbi dihgofchas lehzes warr par 90 kap. sudr. puhru dabhuht pēe Salkas muischas waldischanas. I

Krohna Kuldigas muischas Rummel-sweija irr us arrenti dabhujama. Kam patiktu scho sweiju us arrenti nemt, lai 12tā un 14tā Janwar 1837 preeksch pufdeenas pulksten 11 Kuldigas muischā atnakt, fur arri klastakas sinnas dabhuht.

Kuldigā, 15ta Dezember 1836 2

Muischas waldischana.

Potkaises muischas Keepinu Krohgē, ne tahlu no Dohbeles, irr us arrenti isdohdams. Klastakas sinnas warr dabhuht pēe Jelgawā, ffrīhwerā-eelā, ffrōhdēra Schwahna nammā. 2

Pēe tabs pēe Behrsmuischas (pēe Bauftas) pēe derrigas Kahrlamuischas warr no nahkofschēem Zahneem 1837 us weenu gaddu mohdēreschānu no 50 flanzamāhm gohwim us arrenti dabhuht. Klastakas sinnas warr dabhuht pēe Behrsmuischas waldischanas, Jelgawā, palejas eelā, Raht Leichert kunga nammā no pascha dsimtskunga. 3

**S t a n n a.**

Teem, kam patihkams buhtu, schahs Latvieschū Dwises ir turymak lassihht, scheit tohp sumamu darrihts, ka tabs arri nahkofschā 1837ta gadda tohp rakstītas. Matja, apstelleschāna un wissas zittas leetas palīks kā preekschlaitā, bet kā warretu sinnaht, zif awischu lappas buhs list rakstōs eespeest, tad ikkats gohdigs lassītāis tohp luhgts, Etteffenhagen kungam pēe laika to usdoht, kā tas pirzeju wahrduš un naudu warretu salassihht. Jo tee, kas wehlaki schahs lappinas apstellehs, ne warrehs par launu nemt, kad tee tohs pirmajus nummerus ne dabhuht lihds. 3

**B r i h w d r i k k e h t.**

No subrmallas-gubnēmentu augstas waldischanas pufes: Hofraht von Braunshweig, grabm. pahrluhkotais.  
No. 566.

